

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa K. J.
przeciwko P. [...] spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w
W.
z udziałem interwenienta ubocznego P. D.
o ekwiwalent za urlop i sprostowanie świadectwa pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 5 sierpnia 2021 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 20 lipca 2020 r., sygn. akt XXI Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. odstępuje od obciążenia skarżącej kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. XXI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 20 lipca 2020 r., XXI Pa [...], oddalił apelację powódki K. J. od wyroku Sądu Rejonowego w W. z 13 lutego 2020 r. oddalającego powództwo wniesione przeciwko pozwanemu P. [...] spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w W. o zapłatę ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy oraz oddalił zażalenie powódki na postanowienie o umorzeniu postępowania w zakresie roszczenia o sprostowanie świadectwa pracy.

Powódka zaskarżyła powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie: 1/ art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. przez błędną wykładnię i uznanie, iż w sytuacji niekompletności dokumentacji pracowniczej dotyczącej ewidencji czasu pracy oraz urlopów wypoczynkowych ciężar dowodu obciąża pracownika, podczas gdy ciężar dowodu obciąża pracodawcę, który zobowiązany jest do jej prowadzenia; 2/ art. 123 § 1 pkt 2 k.c. w związku z art. 300 k.p. przez błędną wykładnię i pominięcie wskazania w wypowiedzeniu umowy o pracę ilości dni urlopowych jako zachowania, które należy oceniać jako uznanie długu, chociażby niewłaściwe, które skutkuje przerwaniem biegu terminu przedawnienia; 3/ art. 381 oraz art. 235² § 2 k.p.c. przez oddalenie wniosków dowodowych zawartych w apelacji bez wskazania podstawy prawnej oraz skutek błędnego uznania, że powódka nie wskazała żadnych szczególnych okoliczności uzasadniających konieczność ich przeprowadzenia; 4/ art. 228 § 2 w związku z art. 391 § 1 w związku z art. 382 k.p.c. przez nierzetelną kontrolę wyroku Sądu Rejonowego i powołanie się przez Sąd na fakty znane Sądowi z urzędu bez wcześniejszego uprzedzenia stron; 5/ art. 182 § 1 pkt 1 w związku z art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. przez błędne uznanie, że sprawa w zakresie roszczenia o sprostowanie świadectwa pracy zasadnie została umorzona przez Sąd Rejonowy, podczas gdy w zakresie powyższego roszczenia nie zachodziły braki uniemożliwiające nadanie sprawie dalszego biegu, bowiem powódka już w pierwszym piśmie wskazała w jakim zakresie i w jaki sposób dochodzi sprostowania świadectwa pracy, w związku z tym Sąd niezasadnie zawiesił postępowania i w konsekwencji bezpodstawnie je umorzył.

Skarżąca wniosła o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego oraz wyroku Sądu Rejonowego w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach w postępowaniu kasacyjnym lub uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi wraz z rozstrzygnięciem o kosztach, ewentualnie uchylenie skarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę wyroku Sądu Rejonowego w całości poprzez zobowiązanie pozwanego do sprostowania świadectwa pracy powódki w zakresie informacji dotyczącej urlopu wypoczynkowego wykorzystanego przez

powódkę, zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 23.857,12 zł wraz z odsetkami, zmianę rozstrzygnięcia o kosztach procesu poprzez zasądzenie od pozwanego oraz interwenienta ubocznego na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem Rejonowym oraz za instancję odwoławczą. Dodatkowo powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego i interwenienta ubocznego na jej rzecz powódki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za postępowanie przed Sądem Najwyższym według norm przepisanych prawem.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca utrzymywała, że skarga jest oczywiście uzasadniona z uwagi na rażącą obrazę prawa materialnego oraz błędy procesowe, które miały istotny wpływ na treść orzeczenia. Dodatkowo wskazała na potrzebę wykładni art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. podyktowaną licznymi rozbieżnościami w orzecznictwie sądów, a dotyczącą rozkładu ciężaru dowodu w przypadku braku dokumentacji pracowniczej.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany oraz interwientka uboczna wnieśli o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie od powódki na ich rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia

sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przy powołaniu się w skardze kasacyjnej na przesłankę przedsądu jaką jest jej oczywista zasadność należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia

2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Natomiast powołanie się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych wymaga wykazania przez autora skargi, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, ze wskazaniem na czym te poważne wątpliwości polegają, nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151; z 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty autora skargi skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Powyższych wymagań skarżąca jednak nie spełniła i nie zdołała wykazać występowania w sprawie wskazanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W polemicznym uzasadnieniu takiego wniosku brak jest bowiem jakichkolwiek argumentów dla poparcia tezy o tak rozumianej oczywistej zasadności skargi.

Brak ewidencji czasu pracy po stronie pracodawcy lub nieprawidłowe jej prowadzenie nie uprawniają bowiem bezwzględnie domniemania faktycznego ani prawnego o wiarygodności wersji czasu pracy przedstawionej przez pracownika. Innymi słowy nie oznacza to, że każdorazowo i bezkrytycznie sąd pracy powinien przyjmować za miarodajną wersję czasu pracy przedstawianą przez pracownika. To czy stanowi odzwierciedlenie rzeczywistego czasu pracownika podlega w razie sporu ocenie w postępowaniu dowodowym. W szczególności nie jest uprawnione odwrócenie ciężaru dowodu i twierdzenie, że w takiej sytuacji zawsze wiarygodna jest wersja podawana przez pracownika. Pracodawca może wykazać, iż pracownik nie pracował w takim rozmiarze w jakim twierdzi (por. wyrok Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2010 r., II PK 369/09). W tej sprawie Sąd ustalił, że powódka korzystała z urlopu wypoczynkowego w trakcie wakacji oraz ferii zimowych, jak również

wykorzystywała urlop w inne dni, w tym w przerwie między świątecznej i długich weekendów. Znamienne jest również ustalenie, że co do zasady osobą odpowiedzialną za dostarczanie wniosków urlopowych do biura rachunkowego była powódka. Ponadto Sąd ustalił, że w trakcie przejęcia firmy P. D. przez pozwanego to powódce zlecono przygotowanie między innymi dokumentacji pracowniczej w celu jej przekazania. Powódka odebrała dokumentację z biura rachunkowego, po czym dokumentacja ta częściowo zaginęła. Brakowało teczek osobowych pracowników, a także wniosków urlopowych oraz list obecności powódki. Jest to sfera faktyczna rozstrzygnięcia, która wiązałaby Sąd Najwyższy w ocenie zarzutów materialnych skargi (zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Na podstawie wskazanej wykładni (II PK 369/09) nie można zatem stwierdzić oczywistego naruszenia art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. (czy raczej art. 94 k.p.). To stanowiło podstawę oddalenia apelacji. Dalsze zarzuty również nie uzasadniałyby oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Powyższe oznaczało, że skarga kasacyjna nie spełniła przesłanek wymaganych do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ powołane w niej twierdzenia i wątpliwości w istocie rzeczy ograniczały się do polemiki z ustalonym przez Sąd drugiej instancji stanem faktycznym oraz jego oceną prawną.

Tym samym Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania bez obciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej oraz interwenientki ubocznej w zgodzie z art. 102 k.p.c.